

Werkgroep Gemeentelijk manifest Den Helder

Van team: Griffie

Adviseur: Frank Blok

E-mail: f.blok@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2023-012122**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel tot het vaststellen van het Gemeentelijk manifest Den Helder

Publiekssamenvatting:

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in oktober 2021 aangekondigd dat zij tien gemeenten wil ondersteunen met een pilot met betrekking tot het implementeren van een manifest voor een sterke raad. Begin 2022 heeft Den Helder zich voor deze pilot aangemeld bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De kern van een manifest is dat de raad en het college van burgemeester en wethouders afspraken maken over de onderlinge samenwerking, de manier waarop verantwoording en democratische controle plaatsvinden, de informatievoorziening en over de manier waarop burgers daarbij worden betrokken. Het doel daarvan is versterking van de positie van raadsleden tegenover het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester en daarmee versterking van het lokaal bestuur als geheel waarbij de inwoners centraal staan.

Geadviseerd besluit

1. het Gemeentelijk manifest Den Helder vast te stellen.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in een kamerbrief van 26 oktober 2021 aangekondigd dat zij tien decentrale overheden wil ondersteunen met een pilot met betrekking tot het implementeren van een manifest voor een sterke raad. Begin 2022 heeft Den Helder zich voor deze pilot aangemeld bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De kern van een manifest is dat de raad en het college van burgemeester en wethouders afspraken maken over de onderlinge samenwerking, de manier waarop verantwoording en democratische controle plaatsvinden, de informatievoorziening en over de manier waarop burgers daarbij worden betrokken.

De afgelopen jaren is er gewerkt aan een stabiele bestuurscultuur in Den Helder. Deelname aan deze pilot draagt bij aan het vastleggen van afspraken waarop het lokale bestuur functioneert. Belangrijk hierbij is dat het manifest een middel is om het goede gesprek te voeren over het samenspel in de gemeente waar betrokkenen zich aan committeren, in plaats van dat het op papier zetten van afspraken een doel op zich is.

Voor de begeleiding en totstandkoming van het Gemeentelijk manifest Den Helder is een werkgroep gevormd uit raadsleden, collegeleden, ambtelijke organisatie en griffie ondersteund door een extern bureau. Door de werkgroep is een vragenlijst uitgezet onder de raads- en commissieleden, het college

van burgemeester en wethouders en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie. De uitkomsten van deze vragenlijst zijn gebruikt om randvoorwaarden en uitgangspunten voor het

Gemeentelijk manifest Den Helder vast te stellen en hebben tevens gediend als input voor de gezamenlijke werkconferentie in juni 2022. De volgende uitgangspunten zijn besproken:

a. Centrale waarden voor het samenspel.

Om als gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en ambtelijke organisatie goed te kunnen samenwerken is er een stevig fundament nodig, gevormd door gemeenschappelijke waarden. Door naar elkaar uit te spreken hoe we werken en welke waarden we belangrijk vinden in het samenspel, verbeteren we het bestuur van onze gemeente.

b. Rolopvatting van gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en ambtelijke organisatie.

In een democratie vervullen gemeenteraad, college van burgemeester en wethouders en ambtelijke organisatie elk een eigen rol. De gemeenteraad controleert, stelt kaders en vertegenwoordigt de inwoners van Den Helder. Het college van burgemeester en wethouders voert uit en zet de raad in positie om haar taken uit te kunnen voeren. De ambtelijke organisatie ondersteunt en wordt niet betrokken in het politieke proces. We werken vanuit vertrouwen in onszelf en in de ander en we spreken elkaar aan op momenten dat we niet voldoende in onze eigen rol blijven.

c. Informatievoorziening en verantwoording.

Om als gemeenteraad onze taak goed uit te voeren, is het belangrijk dat de informatievoorziening en verantwoording vanuit het college van burgemeester en wethouders steeds op orde is. Dit geldt zowel voor de actieve als de passieve informatievoorziening. Het is belangrijk dat de informatievoorziening vanuit het college van burgemeester en wethouders zoveel mogelijk aansluit op de behoeften van de raad.

d. De samenleving laten zien wat de gemeente doet en het betrekken van inwoners.

We werken dagelijks aan de toekomst van Den Helder en onze inwoners. Als gemeente zijn we ontzettend blij dat onze inwoners erg betrokken zijn; toch is het niet altijd eenvoudig om met ideeën, wensen en problemen de weg naar de gemeente te vinden. Algemeen gesteld zijn inwoners van Den Helder vooral doeners en als gemeente willen we daar beter op inspelen - niet alleen als politieke partijen of fracties, maar ook als gemeenteraad. Bij participatie van inwoners is het belangrijk dat de raad vooraf kaders meegeeft, hierdoor scheppen we heldere verwachtingen en een raamwerk voor een goed proces. Dit vraagt scherpte en bij raadsbesluiten en plannen.

Bovenstaande uitgangspunten en de resultaten en ideeën van de werkconferentie vormen de kern van het Gemeentelijk manifest Den Helder en worden in het manifest verder uitgewerkt.

Doelen en resultaten

Versterking van de positie van raadsleden ten opzichte van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders, het verbeteren van de onderlinge samenwerking en daarmee versterking van het lokaal bestuur als geheel waarbij de inwoners centraal staan. Dit moet leiden tot het beter van dienst zijn van de samenleving.

Kaders en omstandigheden

- Pilot Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om tien decentrale overheden te ondersteunen met betrekking tot het implementeren van een manifest voor een sterke raad. Den Helder heeft zich als één van de tien gemeenten aangemeld.
- Het Gemeentelijk manifest Den Helder is opgenomen in het coalitieakkoord 'Samenwerken in vertrouwen, aan vertrouwen'.

Argumenten en alternatieven

Het deelnemen aan de pilot is deels ingegeven door het bestuurlijk verleden, maar ook in relatie tot de toekomstige uitdagingen op gemeentelijk (ontwikkelingen stadshart), regionaal/provinciaal (regionale samenwerking) en landelijk niveau (Maritiem cluster). Op meerdere niveaus is daarmee een belang en

meerwaarde van deelname aan de pilot aanwezig voor de versterking van de kwaliteit van onze lokale democratie en de daarmee gepaard gaande belangen van onze inwoners.

Het verbeteren van de onderlinge samenwerking tussen raad en het college van burgemeester en wethouders en een duidelijke rolopvatting draagt bij om de toekomstige uitdagingen tot een goed einde te brengen.

Het betreft het deelnemen aan een pilot. Een alternatief is, in die zin, niet aanwezig.

Bestuurlijke vernieuwing

Het ter hand nemen van de uitkomsten en opgaven die voortvloeien uit het manifest dragen bij aan de verbetering van de bestuurscultuur en versterking van de lokale democratie.

Het voorgenomen besluit is referendabel op grond van de Referendumverordening 2012.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen specifieke aspecten met betrekking tot duurzaamheid.

Financiële consequenties

Het vaststellen van het Gemeentelijk manifest Den Helder heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering en planning

Aan het Gemeentelijk manifest Den Helder is een agenda toegevoegd voor de implementatie van de uitkomsten en opgaven die uit het manifest voortvloeien. De volgende onderwerpen zijn benoemd:

- afspraken maken over het contact tussen raadsleden en wethouders;
- verbeteringslag op de kwaliteit van de raadsvoorstellen;
- beleidsprocessen afstemmen op wensen van de raad;
- meer bekendheid en inzet van het raadsinstrumentarium, beter debat;
- ontmoeting met inwoners meer faciliteren;
- betere zichtbaarheid op sociale media van de raad.

Na het vaststellen van het Gemeentelijk manifest Den Helder zal de werkgroep, door tussenkomst van het presidium, de verdere uitwerking op zich nemen.

Communicatie

Aan het vaststellen van het Gemeentelijk manifest Den Helder zal via de gebruikelijke wegen (onder andere website, facebook) bekendheid worden gegeven. De kernboodschap van het manifest zal daarnaast, op groot formaat, zichtbaar worden gemaakt voor het publiek op een prominente plek in het stadhuis.

CONCEPT - Raadsbesluit

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2023-012122
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van het Gemeentelijk manifest Den Helder

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van de werkgroep Gemeentelijk manifest Den Helder van 3 april 2023,

besluit:

1. het Gemeentelijk manifest Den Helder vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van